

Független Magyarország

Egy szám
12
fillér

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefonszám: 164.

Feladvó szerkesztő
DR. KNÉZY LEHEL.
Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 9.60

Egy szám
12
fillér

Jugoszláv honalapítás.

Jugoszláviában egy törvényt hoztak, amely kimondja, hogy a határtól, illetve a tengertől számított 50 km. széles zónában ingatlan eladni, bérbeadni, az egyes örökösöt leszámítva, hagyományozni csak a hadtűz- és helygymiszter együttes engedélyével lehet. A tilalom megszegőit 100-500 ezer dinár pénzbüntetéssel sújtják. A fenti rendelkezéssel ellentétben álló adás-vételi és bérleti szerződések semmisnek tekintendők.

A budapesti lapok szerint ez a rendelkezés a kisebbségek ellen irányul s nagy irgalmat kellett, mert a szerb kormány azt a célt akarja szolgálni ezzel a rendelkezéssel, hogy az eladó birtokok csak ilyen szempontok is vezették a szerb kormányt fenti törvény megalkotásánál, bizonyos azonban az, hogy a budapesti lapok félremagyarázzák a törvény célját. A szerb kormány nem azt akarja megakadályozni, hogy a tilalmi zónában az ingatlanok el ne adassanak, vagy hogy azok szerb kézre szorítsanak, hanem célja az, hogy azokat magyarok meg ne vehessék. A szerb kormány is tudja a régi Kolonich-érsék féle elvet: akié pediglen a föld, azé az ország. Már most a szerbeknek gyakorlati tapasztalatuk van arról, hogy Erdélyben milyen erős földvásárlási mozgalmak voltak békében s hogy minden eladó földet megvásárolt egy gyulafahérvári oláh bank, amely oláhokat telepített az eldögített földekre. Ezen a jogcímen is aspirált Románia Erdélyre.

Miután pedig a határok mentén elkerülhetetlen a lakosság átszivárgása s lehetetlen megakadályozni a határmenti birtokvásárlásokat, amelyek átnyúlnak a szomszéd állam területére is, — azért azt akarta megakadályozni a szerb kormány, hogy magyar alattvaló a jugoszláv-magyar határ mentén fekvő akár magyar, akár más nemzetiségű egyén kezén volt birtokot vásárolhasson. A szerb kormánynak nem az a

fontos, ki adja el a birtokát, hanem az, hogy ki veszi azt meg. Eladni hármikor lehet, venni csak engedéllyel. Az eladó is bárki lehet, csak a vevő nem lehet akárcsi. A vevőnek jó sveifolt, megbízható hűségű első osztályú jugoszláv állampolgárnak kell lennie, különben az adás-vétel semmis.

Hát igen: ez a jugoszlávok részéről az a politikai közlekedési szándék, amely velapjaikban szemfényvesztést üzenek — bár inkább az a szemfényvesztés ott is, amikor a magyar éjjel későn megy haza és a szerb dobrogó kőrök kőrök a szemét — s amely minden magyar-jugoszláv nemzetközi tárgyaláson főznek bennünket. Az ilyen rendelkezésekről ki írjuk, hogy a szerbnek nem lehet hinni, mert nem vezet a közeledés őszintesége és a kibékülés becsületes, minden hátsó csalárd célzat nélküli engedékeny szelleme.

Ezért érthető az új gonosz törvény nyomában a városi kisebbségek körében keletkezett rendkívüli izgalom és felháborodás, mert a törvény célzatosságát elsősorban önmaguk és elszakított testvéreik ellen irányuló manővernek tartják, amivel a jugoszláv förtelmesen nacionalizmus a kisebbségek gazdasági alapjait s hadállásait akarja gyöngíteni. Ezért mondja ki az új törvény, hogy a tilalmi zónában lakó magyar, vagy német délszláv állampolgárok nem rendelkezhetnek szabadon ingatlanokkal. A kisebbségi akupolínak építési erőiyes akcióra készülődnek a törvény ellen, mert bizonyos az, hogy a rendelkezés által elsősorban érintett magyarok és németek a vételi és bérszerződésekre nem kapják meg a két illetékes minisztérium jóváhagyását, csak abban az esetben, ha az új vevő szerb, illetve szláv nemzetiségű.

(sz. a)

(Ez célzás arra, hogy két héttel ezelőtt a városházán egy regelen egy antiszemita plakátot függesztettek ki a hatóság tudta és engedelmével az egyetemi zavargásokkal kapcsolatban.)

Vojnics Ferenc polgármester ingerülten szói közbe. Látszik, hogy a vádaskodásra kijött kon- teuzanszabó:

— Engedelmet kérek, ne tessék felelőtlenül vádaskodni. Miután a hatóság nem tudta megállapítani a plakát kifüggesztő személyét, feljelentést tettem az államrendőrkapitányságon ismeretlen tettes ellen, hogy az nyomozza ki a tettest. Az ügy tehát jelenleg az államrendőrkapitányságnál van nyomozás alatt. Ne tessék tehát úgy beállítani, mint-ha mi a hatóság nem akarnánk kivizsgálni ezt az ügyet.

Ujabb vád.

Dr. Monostori: Én a kötele- ségeimet teljesítem.

Dr. Knézy Lehel: Mindenki kötelességet teljesít itt!

Monostori: ... amikor ezeket a jelenségeket idehozom megkritizálni (ingerülten, harsogva mondja a következőket): Igenis állítom, hogy nem mindenki teljesíti a kötelességet a városházán s amikor ezt itt szóvá teszem bizottsági tagsági jogomból kifolyólag, akkor nem engedem meg, hogy ezért engem felelősségre vonjanak.

Az elnöki jogkör

Balku Gyula főispán kezében riadtan süvít fel az elnöki cse- ngető. Majd ezeket mondja a fő- ispán: Nem fogadom el a kiok- tatást arra nézve, hogy mik az elnök jogai, valamint arra nézve sem, hogy miként járjak el. Ezt a beavatkozást visszautasítom.

Helyreáll a rend.

Balku főispán: Nekem elég, ha ön kijelenti, hogy senkit szemé- lyében bántani nem akart. Önnek joga van általános kritikát gyako- rolni s ebben a jogában senki Önt nem gátolja, de amint álla- lárosságban azt mondja, hogy olyan tisztviselők is vannak a városházán, akik mással is fog- lalkoznak, mint ami hivatalos teendőjük, akkor az általánosítás már sértő a tisztviselőkre s

Vihar a közgyűlés második napján a költségvetési vita során.

A szombati közgyűlést is a költségvetés széles mederben folyó vitája töltötte ki. A szombati törvényhatósági ülésnek szentá- ciója dr. Vojnics Ferenc polgár- mester két óras nagy beszéde volt, amelynek során egyik leg- nagyobb szónoki sikerét aratta.

Tisztázzák a tisztviselők elleni vádat.

A szombati közgyűlés egy kis összejövetellel kezdődött. Az ülés megnyitása után Balku Gyula fő- ispán viszárt dr. Monostori Gyula beszédére, amelynek során dr. Monostori általánosítva a városi tisztviselőkre azt a kijel- lentést tette, hogy vannak tiszt- viselők, akik helyeit más do- gozik, akik mással is foglalkoznak és mással töltik hivatalos idejü- ket. A főispán felelőskölte dr. Monostorit, ha van olyan, akire azt vonatkoztatta s a vádra ko- mely alapja van, úgy nevezze meg az illető tisztviselőt.

Heves jelenetek.

Dr. Monostori Gyula csodál- kozásának adott kifejezést, hogy

az elnöki székéből ilyen felhívás hangzik el. Azt kritizálta, hogy túlmagas a tisztviselő létszám s lehetetlen, hogy kibírja azt a város.

— Állítom, — szölte emelt han- gon, — hogy több a tisztviselő, mint amennyi Baja város ügyei- nek elvégzéséhez szükséges volna. Adjon nekem a közigazgatási ve- zetés módját arra, hogy négy héten át beletekintsek a hivatali szobák titkaiba, akkor megmon- dom, kinek a munkáját lehetne rábízni másra, hogy azt elvé- gezze megerőltetés nélkül s meg- mondom, kik azok, akikre uin- csen szükség. Lehetetlen azt ki- vánni, hogy megnevezzek vala- kit, amikor egyébként sem volt célm vádaskodni, mert sem a múltam, sem a természetem és egyéniségem nem jogosít fel sen- kit ennek feltételezésére.

Vihar egy a városházán kifüggesztett antiszemita plakát miatt.

— Miért nem nevezik meg azt, aki kifüggesztett valamit a város- háza hirdetési fatokjában.

AKI legjobbat,
AKI legszebbet,
AKI legolcsóbban
Vásároljon: Fenyvesi Áruházban!

Csoda plissé és francia bordürös plissé
ugyszintén hólozást, gouvrirozást és gépapsurozást
gyönyörűen és olcsón készítenek. Telefon 281.

Stellner Zsigmondné
Baja, Vörösmarthy ucca 1. (Grauug-ház).

Hó- és sárcipő

sarkalása és talpalása (vulkanizálással)
Steiner Zsigmond cipőüzletében
Baja, Vörösmarthy ucca 1. Telefon 281.

zért tartotta szükségesnek a főispán is ennek a tisztázását.

Dr. Monostori: A telegkönyv-nél huszadrésznyi munkaerő van, mint a városházán s mégis meggyedrészt elvégzi annak a munkának, ami a városházán van. Evvel végzi szavai:

— Engem senki vissza nem tart és semmi vissza nem riaszt, hogy meg ne mozdítam a véleményemet!

Kutba esett szociális szempontok.

Kein Rezső keveselte a kutak helyreállítására praeminált 3800 pengő, mert előző évben 6800 pengő volt e címen beállítva. Hogyan állják helyre a kutakat, ha nincs rá fedezet? Hivatkozik az istvánmegyei kut eihanyagoltságára, amelyet a polgármester is megtekintett. Horváth műszaki tanácsosral viszont minden kutat megtekintettek. A jászvárosi kutak kávéja rossz, a piszkos, szennyes víz becsorog s fertőzés veszedelmét rejti. A kut vize 18—20 cm. mély. Kérjen a tanácsra a céra póthírt, azt is készségiel megzavazza. Kéri a tanácsot és a mérnöki hivatalt, foglalkozzék ezzel a kérdéssel.

A közgyűlésen elhangzott szociális szempontokra vonatkozólag előadja, hogy nem szociális szempont az, hogy az uccai elárúsító bődékéri évi 3—400 pengő bért követel és szed a város a rokkantaktól és hadiözvegyektől, meg más szegény, kis egzisztenciáktól, úgy hogy már eddig is többen tönkrementek. Hol van az, hogy 4—5 év alatt amortizálódni kell ezeknek a bérének. Kéri, hogy ezeknek a bérét vegyék revízió alá s enyhítsék a bődékériet.

Több szónok nem akadt s ezzel a költségvetés általános vitája lezárult.

Balku főispán tárgyalásai az üzleti zároráról.

Ezután Balku Gyula főispán informálta a törvényhatóságot ar-

Öt perc alatt

készíthet otthon nagyszerű rumot vagy likört, ha az Apolló-illatszertárban vásárol hozzávaló essenciát. Egy-egy üveg használati utasítással 48 fillér.

rol, hogy tárgyalásokat folytatott a bajai rendőrkapitányság vezetőjével az üzleti zároráról. A rendőrség is megkapta a kamarai átiratot, amely a 15 percnyi elnézési időről szól. A rendőrség vezetője kilátásba helyezte, hogy figyelmeztetni fogja közvegeit, hogy a kereskedők is figyelmeztessék

vevőiket, hogy 10 óra után ne menjenek be az üzletbe: a kereskedő köteles elutasítani a későn jött vevőt, ha úgy látja, hogy a kiszolgálása 10 óra 15 percnél tovább tart.

Kein Rezső többször felszólalt ebben az ügyben s a rendőrök eljárását tette szóvá.

Dr. Knézy: Rudi bácsi, min jogász!

Allandó, nagy zaj és sűrű közbeszólás. A főispán erősen cseppet. A főispán újabb válasza során felolvasta a kamara végzését is.

A törvényhatóság a választ tudomásul vette.

Dr. Vojnics Ferenc polgármester hatalmas expozét mondott a költségvetési vita során.

A törvényhatósági bizottság több ízben percekig ünnepelte a a polgármestert tapssal és éljenzéssel.

A költségvetés általános vitájának befejezése után dr. Vojnics Ferenc polgármester emelkedett szólásra és tartotta meg kétóránál tovább tartó hatalmas expozétját s ezeket mondotta:

— Az az érzésem, hogy a vita során elhangzott minden felszólalás egy virágszál...

— Dr. Monostori: De rossz szaga van.

— Dr. Knézy: Mákvirágszál!

Dr. Vojnics: Minden felszólaló kér, követelés zörgést és haladást sürget és fejlődést kíván. Az új, modern életben a városok költségvetési szellemét nem a mindenáron való takarékoskodás gondolata vezérli, hanem inkább az okos, racionalis beruházások megvalósítása. A felszólalások tükrében is a figyelő szem csak azt láthatja meg, hogy látketőbb, frissebb vérkeringésű lett az élet Baján.

— Örömmel konstatálja a polgármester, hogy a felszólalók közül ötven csak kulturális kérdésekkel foglalkoztak. Ebből az következik, hogy az igények emelkedtek a kulturális vízerléniában s ma már mindenki kulturát sürget... de hát az irás szerint nemcsak kenyérrel, kultúrával él az ember, hanem más szükségletei is vannak.

Bernhart Ernő és Polgár Nándor bizottsági tagok a kulturális fejlődést az alapoknál fogták meg és pedig az óvoda kérdésnél. Bejelentette a polgármester, hogy az óvoda ügyek kifogástalan megoldása végett a kultuszminisztérium leküldi a napokban, ma vagy holnap egyik legjobb szakértőjét, akivel az óvoda kérdésről tárgyalni fog.

A reálignázium.

Igaza van dr. Tordai Ányos, bizottsági tagnak is, éppen ezért proponálta, keressék meg a közös akcióban való részvétel végett

Bácsbodrogvármegyét is. Össze kell fogni s úgy kicsikarni, hogy a Tanulmányi alap is teljesítse az iskolával szemben kötelességét.

A zárdai

iskola ügyében is elismeri a felszólaló dr. Gonczlik Kálmán bizottsági tagnak igazát s igéri, hogy a gyökeres megoldásig is orvosolni fogja a költségvetési keretek közt.

A városi Zenede

létesítéséről megállapítja, hogy egy törvényhatósági város csakugyan nem lehet nélküle. Tudni kell azonban, hogy a zenciskola luxus-iskola, drága iskola, melynek megoldása, megvalósítása óriási teherként jelentkezik. Örömmel látja, hogy a múlt nem múlt el nyomtalanul: az igények nyakunkra nőttek. A kulturális igények gyorsabban nőnek napról napra, mint a létesítéshez rendelkezésre álló összeg. A kultura szeretete a véreben van, mert Szabadkán is, ahol először kultur tanácsnok volt, mikor főjegyzője lett Szabadkának, a kultura iránti áthatottságból magával vitte a kulturteendőket a főjegyzői stálibba s tovább intézte azokat.

A domesztika.

Az igények kielégítésével nem tart lépést a város jövedelme. A belügyminiszter a polgárság érdekében 50 százaléknál nagyobb pótdót nem enged szedni, de a kiviteli mérleg aktivitása érdekében több külföldi kölcsönt sem enged felvenni.

— Ugy képzem — mondta a polgármester, hogy a költségvetés hasonlít egy szép festményhez...

— Papp Lajos: Nem veszem meg!

A költségvetés kritikusa.

A költségvetés igazi kritikájával tulajdonképen csak Szász Ottó és dr. Monostori Gyula foglalkoztak. Az 1927. évi V. t. c.

elleni feliratnak nincs sok gyakorlati eredménye. Most még eléjén vannak a törvény végrehajtásának s éppen ezért ha a gyakorlat és tapasztalat révén tényekre is hivatkozhatnak, több értelme lesz a feliratnak. Ha a kormány, esetleg a törvényhatósági bizottság is szükíteni fogja az önkormányzat beruházási kereteit. Iparkodni fog a tanács, hogy abból Baja városának, a köznek, a polgárságnak ne legyen kára és a fejlődés ne szenvedjen emiatt csorbát.

Van beruházás is.

Szász Ottóval szemben igenis szemmel látható fejlődést lát még a sok törlésen átesett költségvetésben is. Beruházásra 185.000 P van előirányozva sétányok, új járdák, felsőkereskedelmi iskola, vízgyűjtő állomás létesítésére, a tűzoltóságnak toiólétra beszerzése és a tűzoltótorony kijavítására. Örül, hogy a legnagyobb adófizető gyorsabb ítemet kíván a haladásában.

— Dr. Róna: Éljen Szász Ottó!

Ezután a polgármester rhetori virtuozitással mutatta ki, hogy Mátéházát a leggazdaságosabban hasznosítja a város és hogy a vámbevételt helyesen irányozták elő. Elfogadta a polgármester a mátéházai földek bérbeadására vonatkozólag Szász Ottónak azt módosított javaslatát, hogy jövőben a mátéházai pusztákat pengő értékű árendabéért adják ki bérbe.

Használatlan szalón-garnitúra hozzáillő fiókos szekrény és tükrös előszoba-fal

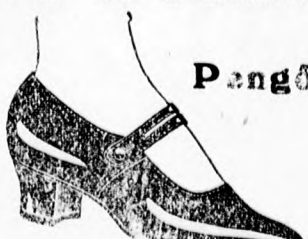
eladó k. Cim a kiadóhivatalban

KATTARINKA

Pengő 19

Drapp, szürke, mogyoró színben, valamint fekete sevróban.

Pengő 19

Divatos trottór drapp, szürke és barna színben.

Pengő 21

Garantált legjobb minőségű lakk és fekete antilop.

A polgármester válasza dr. Monostorinak.

Tipikus példája annak, hogyan nem szabad a költségvetéssel foglalkozni. dr. Monostori bizottsági tag felszólalása és kritikája.

A bérházi az azt mondta dr. Monostori, hogy az nem rentabilis. Azt hiszem 80 millió korona deficitet emített fel, amit pótdóval kell fedezni.

Dr. Monostori: Azóta kiszámítottam: pontosan 85 millió.

Dr. Vojnics: Először is nem 85 millió, hanem több.

Dr. Monostori: Én a szállásokat elegettem.

Dr. Vojnics: Mondjuk, kerekén 100 millió.

Ezután a polgármester rámutatott arra, hogy a város milyen céltudatos lakásépítkezési politikával próbált sikeresen enyhíteni a lakásínségen. A város először építette a kiscsávói kislakásokat, másodsor a rokkant-házat és csak most harmadszor, tehát utoljára a tisztviselői bérházat. Tehát a sorrendben is betartották a szociális szempontokat a társadalmi kategóriák részéről jelentkezett lakás-kivánság kielégítésénél.

Dr. Monostori: Pláne, ha a rokkant-ház után abba hagyták volna a szociális szempontokat.

Dr. Vojnics: Ne tessék mindig közbeszólni féhangon, mert kissé rossz a hallásom, nem jól hallok s így nem jól értem, mit mond a bizottsági tag ur és csak megzavar így. Én is türelmesen meghallgattam a bizottsági tag urat, kérem, hogy ön is hallgasson meg türelemmel.

Informálta a törvényhatóságot a polgármester, hogy a bérházi tisztviselői lakói mind a VI. fizetési osztály lakbérének megfelelő lakbérösszeget fizetnek bérlet lakásaiért, ami jelentősen emelkedik, amiatt beövelezzük Baja városának a III. lakbérkategóriába való beosztása, ami nem késhet már sokáig. Utalt arra, hogy az utóbbi években minden modern város építkezett, tehát a bérház építés nem is lehet olyan rossz üzlet a városnak. Kimutatta a polgármester, hogy a legtöbb magyar város többet, sokkal nagyobb összegeket áldozott erre a célra. Utalt Győr és Szombathely városok építkezéseire, valamint Baja város költségeit többszörösen meghaladó költsénefevételeire.

Dr. Monostori: Attól függ, hogy mibe került ott és mibe került itt az építkezés.

Dr. Vojnics: A legtöbb magyar város boldog lenne, ha oly gazdaságosan és olcsón építkezhetett volna, mint éppen Baja. Forduljon dr. Monostori bizottsági tag a szomszédjához, (Schön Zsiga) aki dr. Monostori mellett) aki szintén épít a munkások részére lakásokat, bár az nem rentabilis.

Dr. Monostori: De majd a posztógyár munkásait nem engedni be oda!

Dr. Makray László: Eljen Schön Zsiga!

Dr. Vojnics: Hiszem, hogy a többség nem osztja dr. Monostori Gyula felfogását.

Dr. Monostori: Vagy legalább is nem meri megmondani őszintén a véleményét.

Dr. Vojnics utalt a kis Csonka-Bácsvármegye tisztviselőbérház építkezéseire, mert lakást akar teremteni tisztviselőinek.

Dr. Monostori: Bizony Bácsvármegye azelőtt is mindig ilyen kurtuc vármegye volt!

Ezután azt eszelle a polgármester, hogy a városi bérháznál minden ottlakó tisztviselőre fejésként 2000 pengőt fizet rá a város. Utána előveszi az egyes tisztviselőket, akik nincsenek oly fényesen dotálva, mint más városok hasonló állású tisztviselői s akik megérdemlik, hogy a törvényhatóság egy kis áldozatot hozzon értük azért a nagy munkáért, amit a város érdekében kifejtettek.

Dr. Binder érdemeit s tudását emelte ki.

Dr. Vojnics: Én ugyan az adóhoz nem értek többet, mint annyit, hogy azt bizony fizetni kell! Dr. Binder Péter feladata megvédeni a polgárságot a pénzügyigazgatóság túlmagas adókövetései ellen s ellenőrizni a pénzügyigazgatóságnak a város polgárságát érintő működését.

Dr. Vojnics: Ha annak a Schön Zsigának érdeke, hogy lakást építsen...

Dr. Monostori: Még nem építette fel!

(Schön Zsiga, mint mások többen is, így Rózsa Dezső, dr. Rippl Péter p. ú. fogalmazó visszastázták a városnak a telket, mert 50 kg. buza helyett 75 kg.-ot eskart szedni tőlük □-ként a város s így ezek a telektulajdonos-jelöltek azt hiszik, hogy árverésen jelentősen olcsóbban vehetik meg az őket érdeklő vásártéri házhe-lyeket.)

Dr. Vojnics: .. akkor a város is építhet.

Ezután Nagy Márton érdemeit emelte ki a polgármester, aki hatalmas tudást hozott Bajára s az első, igazi, céltudatos városrendezést csinálta.

Böröcz Mihály m. kir. folyam-mérnöki műszaki tanácsos ügyében elmondta a polgármester, hogy a Ferenc csatorna kérdést 1873-ban nagyon szerencsétlenül oldotta meg a város. Most ismét érkezett az ideje, hogy a Délvidék Győre legyünk egy alkalmas, nagystílusú kikötő építése révén.

Dr. Vojnics: Most ismét be kell vallanom, hogy a vízgyűkhez, vízjoghhoz és vízmérnöki ügyekhez sem értek, de viszont itt van a város rendelkezésére Böröcz Mihály, akinek a jóindulatától a csatornaügy rendezésénél sok függ. Böröcz nem sokáig lesz lakója a tisztviselői bérháznak, mert a folyam-mérnökség is építkezni fog, hisz már egyszer teket is adott erre a célra a város... az új folyam-mérnökségi székházban kap lakást majd Böröcz Mihály, akiről úgy tudja, hogy nem marad sokáig Baján, mert szolgáltatételre berendelik a földmivelésügyi minisztériumba, már pedig a földmivelésügyi minisztérium vizrajzi osztályának jóindulatára is szüksége lesz a városnak.

Ezután Vojnics polgármester Amler Antaltól kezd beszélni óriási zajban. Az egész törvényhatóság tapsol és éljenezve ünnepli Amler Antalt, akinek a fia is a csonka hazáért halt hősi halált. A polgármester oly megindítóan és szívhez szólóan beszélt, hogy a bizottsági tagokat meg-

Reuma, köszvény, csusz

Íschias és minden meghűléből eredő izületi fájdalom esetén legjobb a

REPARATOR

Minden patikában, de csak a lent lániató eredeti csomagolásban kapható. Ára 1 pengő 60 fillér.

A REPARATOR 40 év óta úgy ismerik, mint a legjobb bedörzsolószert, amely sok ezer emberen segített. Olyanok, kik hosszú ideig szenvedtek kínzó hasogatásban, szaggatásban, meghűléből származó fájdalmakban és egyszer próbálták a Reparatorral, nem győzik elegé dicsérni jótékony hatását. A Reparator ritka növények alkatrészeiből készül, amelyek a meleg földrészekben teremnek. A Reparator a legrövidebb úton, a bőrön keresztül juttat komoly és kiprobált gyógyanyagot a beteg testrészebe. Nem rontja a gyomrot, nincs káros mellékhatással a szívre. A Reparator bedörzsolés után jóleső meleg érzés keletkezik, a fájdalmak hamarosan enyhülnek, majd egészen elmúlnak. Főraktár: Krieger Gy. gyógyszerész Budapest VIII.

VIII. 32. Calvin tér (Baross ucca sarok.)

hatotta. Amler Antal könnyezte megindulástól.

Dr. Vojnics harsogva, a tapsorkánt tuikiáltva mondj:

— Sokan vannak, akik azt mondják, hogy könnyelműen költökeztünk, de még többen, akik azt mondják, hogy okosan jártunk el.

Dr. Monostori: Nem tudom:

Nincs sok tisztviselő.

A polgármester ezután azt mutatta ki, hogy ma kevesebb a városi tisztviselők létszáma, mint békében. Hivatkozott Tatics Arkád h. belügyi államtitkára, aki szerint Baján mint a közigazgatás van, pedig ez az ur szakértő ennek megbírálásában, mert a belügyminisztérium városi ügyosztálya élén áll.

Dr. Vojnics: Az idő előrehaladása miatt nem beszélhetek erről a kérdéssel annyit, amennyit szeretnék és tudnék.

Dr. Monostori: Nem szabad én velem annyit foglalkozni!

Dr. Vojnics: Az anyagi jóléttel együtt jár a kultúra és az igényeknek meghatározódása. Hosszasabban időzött az utépítésknél: kiépítették a monostori és bacsbokodi utat s most épül a bátságéki. Baja kereskedelmi város: az utépítések a kereskedelem fejlődését segítik elő. A gázyár megváltása és a villany pedig az ipar fejlődését is szolgálja.

Bizik abban, hogy Csonka-Bácska határai kitágulnak, amikor ismét a nagy bacska városok ragadják magukhoz a vezetést. Éppen ezért a városnak ezt a mostani időt kell kihasználnia s a létfontartáshoz megszerezni az anyagi eszközöket. A leihargia kiveszett az emberekből, ma már hit él, gyökerezik az embereken ezen város jövője iránt.

A polgármestert percekig tapsolják és éljenzik.

Szász Ottó indítványozta, hogy a költségvetés elkészítéséért szavazzanak köszönetet a főszámvevőnek.

Dr. Monostori: Az teljesen mindegy, hogy én bal, vagy jobb szemszögből nézem a város haladását előmozdítani hivatott tanácsai intézkedéseket, az a fontos, hogy engem tisztá és nemes szárdékok vezetnek a bírálat gyakorlásánál. Ha erős is az, amit mon-

A polgármester hosszasan fejtegeti a város erkölcsi kötelességeit tisztviselőivel szemben.

A bizottsági tagok türelmetlenek s többen elmentek.

Papp Lajos: Majd hétfőn folytatjuk.

Dr. Monostori: A polgármester ur engem megutáltat az egész bizottsággal, hogy ilyen hosszúra húzódik ez az ügy.

dok, figyelembe veendő, hogy először annyi őszinteség van bennem, mint azokban, akik soha nem szólalnak fel, vagy szép cikornyás mondatokban beszélnek és hizelegnek. Avval fejezte be beszédét:

— Vigyázzunk, hogy ne költösködjünk többet, mint amennyit szabad, mint amennyi a jövedelmünk.

Mivel több felszólaló nem akadt sem az általános, sem a részletes vita során, elnökő főispán enunciólta, hogy a költségvetés vita nélküli részleteiben is elfogadta a törvényhatósági bizottság.

Irógép és mechanikai üzemi

Irógépjét

szakszerűen, jól, gyorsan és jutányosan javítja és karban tartja **Mechanikai** munkákat szavatossággal végez Egy láthatóan j karban levő Irógépet 80 pengőért elad.

Ifj. Engelmann Jenő

szigorló mérnök, Irógép és mechanikai üzeme. Madách Imre ucca 4.

A Variété Garrick-nak

a Központi-Színházban rendezett előadás-sorozata megszokott s ma nem is lesz előadás. Az új műsor összeállításában váratlanul személyi nehézségek merültek fel, amelyek az előadások folytatását egy-két napra felfüggesztették, míg az igazgató új erőket nem hoz le Budapestről. Minden valószínűség szerint csütörtöki ismét új világvárosi műsorral lép meg a közönséget az igazgató.

Hétfőn este agyonlőtt önvédelemből egy dunaparti rendőr egy kötekedő részeg folyamórt.

Hétfőn este kinos szenzáció futott végig a városon: a szentjánosi úton a dunaparti rendőrki- rendeltség egyik szolgálatban lévő rendőre szolgálati fegyverével agyonlőtt egy dubajkódó s élet- vészélyes fenyegetésekkel köze- ledő s a bajai révkapitánysághoz tartozó folyamórt, aki azonnal meghalt. Az esetről ezeket jelenti a helyszínről kiküldött tudósítónk:

Hétfőn este hat óra tájban a Szentjánosi-ut 37. sz. alatt lévő Ziech István-féle vendéglőbe be- tért civil ruhában Nagy István Debrecen környékéről való 26—27 év körüli, hatalmas testi erejű, drabális természetű folyamór, aki a bajai révkapitánysághoz tartozó folyamórának a szakácsa. Nagy István ittas volt, de nem annyira, hogy ne tudja, mit cselekszik. A folyamór belekötött Stráhl Mátyás 32 éves vaskori születésű, bajai államrendőrszolgálatához tartozó rendőrbé, aki a dunai rendőrki- rendeltségen teljesít szolgálatot és aki, mint szolgálatos rendőr, ép- pen a vendégeit ellenőrizte. A folyamór gorombáskodni kezdett és sértegette a rendőrt. Ebből hangos szóváltás keletkezett, mert a rendőr sem hagyta magát sér- tegetni. Erre a folyamór felbőszít- ten irántotta civil kabátja alól oldalifegyverét s azt teljes erejé- ből a sörös asztalába vágta.

A veszélyesre fordult helyzet- ben Ziech István vendéglős Stráhl rendőr segítségére sietett s most már ketten egyesült erővel kicsa- varták a bajonettet a hadonászó és mindenkit leszurással fenye- gető folyamór kezéből.

Nagy István folyamór a ven- déglőtől visszakövetelte a bajon- ettel, Ziech István vendéglős azonban azt válaszolta a lefegy- verzett folyamórnek, hogy csak az uccán hajlandó visszaadni ol- dalifegyverét, ha megígéri, hogy szép, csendben hazamegy. Így is történt. A bajonettet visszaadták az ittas embernek. Amikor Stráhl rendőr látta, hogy a folyamór le- csendesedett, — portyázó útját tovább folytatta a Szentjánosi-ut város felé haladó szakaszán. Ziech vendéglős állítása szerint a folyamór először a rendőr ut- irányával ellenkező irányba a Posztó- és Takarógyár felé ha- ladt, majd rövid pár lépés után visszafordult s a rendőr nyomába szegődött iramos léptekkel. A vendéglős még látta azt, hogy a folyamór a rendőr után vetette magát az ősi este sötétjében.

Ezután drámai gyorsasággal pergettek le pillanatok alatt az események. Egy-két perc múltán a vendéglőben azt hallották, hogy hatalmas dörej veri fel a duna- parti ártos vidék nesztelenségét. A lövés Stráhl rendőr szolgálati revolveréből eredt. A golyó Nagy István folyamór mellébe hatolt s a jobb tüdőcsucsánál furta át s az ütőeret lépte el. A folyamór pár lépést távolgott s utána holtan terült el az ut porában.

Információnk szerint a folyamór a rendőrt utolérve megtámadta. Ismét szidalmazta, majd a birto- kában levő bajonettel több ízben feléje szurta. A rendőr önvédelemből kénytelen volt fegyverét hasz- nálani. Előrántotta pisztolyát és közvetlen közelből, alig fél mé-

ternyi távolságból a sötétben csaknem minden célzés nélkül, de azért mégis a támadó felé őt.

A véres eseményről nyomban telefonon értesítették a központi rendőrkapitányság ügyeletét, ahol csaknem az összes rendőrfőtiszt- viselők bent időztek. Legott autót rendelték s pillanatok alatt az egész rendőri bizottság kiszállt a Szentjánosi úton a helyszínre s a vizsgálatot azonnal megindította arra vonatkozólag, hogy a rendőr fegyverhasználatát jogos volt-e. Majd az időközben értesített hat- onai hatósággal egyetértve a to- vábbi szükséges intézkedéseket meglette s rögtön megkezdte a

A városi közgyűlés epilógusa. Dr. Monostori Gyula kimagyarázást adott Amler Antal főigazgatónak.

Emlékeztet az az erős kritika, melyben dr. Monostori Gyula vá- rosi bizottsági tag a legutolsó közgyűlésen a költségvetést ré- szesítette.

Bár beszédét egészében a köz- érdek vezette és alapjait az volt, hogy csak olyan kiadásokat tart elfogadhatónak, melyek valój- ban az öszesség érdekét szolgál- ják; bár aláhuzott hangsúlyozta, hogy ez álláspontjából kifolyólag minden személyi élnélküli kényte- len a városi tisztviselőház épít- kesztésével is foglalkozni, mégis bizonyos kelettel melékön- gője támadt a beszédnek s abban az apostrofált Amler Antal, az új tanítóképző intézeti főigazgató személye ellen irányuló tenden- ciát látott.

Dr. Vojnics Ferenc polgármes- ter a költségvetés általános vitá- jában tartott nagyszabású beszé- dében részletesen válaszolt dr. Monostori Gyulának s amíg egy- részt a városi tisztviselő házren- tálását köztisztviselői és a vá- rosi közérdek szempontjából ki- mutatta, másrészt az egész tör- vényhatóság előtt elégtételt adott Amler Antal főigazgatónak, aki itt Baján két évtizeden át annyi ki-

tanukihallgatásokat is, amelyek még folyamatban vannak. A hely- színi vizsgálat megejtése után Nagy István folyamór holttestét a közkerház hullaházába szállították, ahol vegyes bizottság előtt fel fog- ják boncolni.

Utólag arról értesülünk, hogy Nagy István folyamór nemrégóta van Baján. Ide Budapestről he- lyezték goromba, házastárs és rabiátus természetű, illetve visel- kedése miatt, amelyet előző pa- rancsnoksága nem tudott mar- eltűnni.

Stráhl Mátyás rendőrt nem tar- tóztatták le, mert arra ok nem merült fel s mert tanuk igazolták a jogos önvédelem fenforgását. Stráhl rendőrt ma hallgatta ki a rendőrkapitányságon dr. Oltványi István rendőrianácsos, a büntügyi osztály vezetője.

tűnően nevelt tanítót adott ennek a magyar hazának s aki jól meg- érdemelt nyugatomba nem mehet szülőhazájába, a Szepességbe vissza, mert hiszen egyetlen fia ezért a csonka Magyar-hazáért esett el a harctéren.

Ennek a férfinak adott öreg napjaira otthont a város. Sok bi- zottsági tag szemében könny csillogott s örömmel regsztrál- juk a hírt, hogy dr. Monostori Gyula nemcsak gesztussal maga is hozzájárult ahhoz, hogy a be- széde nyomán támadt tüske el- távolítottassék.

Vasárnap dr. Monostori Gyula dr. Vojnics Ferenc polgármester kíséretében fekereste Amler An- tal főigazgatót lakásán s a főre- értést személyesen is tisztázta.

Amilyen féltias volt dr. Mo- nostori Gyula fellépése, ugyan- olyan féltias volt eljárása Amler Antal főigazgatóval szemben.

Beszámolunk erről az epiló- gusról, mert szép példáját látjuk az egymás megértésére való tö- rekvésnek s annak, hogy a foru- mon lehetünk ellenfelek, de az igazság keresésében s az erköl- csi törvények tiszteletében egyek- nek kell lennünk.

Öt bácskai község csökönös adóhátraléka miatt kimondta a megyei közigazgatási bizottság a vagyoni felelősséget a községi elöljárósággal szemben.

Baján is nagy az adóhátralék, de még no- vemberben nem mondották ki a felelősséget.

A legutóbbi vármegyei és vá- rosi közigazgatási bizottsági ülés- sen Major József min. tanácsos pénzügyigazgató előadta, hogy Bátmonostor község idei adótar- tozása kitesz 60. Rém-é 58, Nagybaracska-é 55, Borlót-é 60 és Bácsbokodé 51 százalékot s miután nincs is kiállítás arra, hogy ezt a százalékszámot sikerül re- dukálni, azért kérte, hogy ezek- ben a községekben a bizottság mondja ki a községi elöljáróság vagyoni felelősségét.

A közadót a legtöbb köz- ségben sikerült behajtani, illetve a miniszter által ezen időpontig előírt százalék alá csökkenteni. A felelősség kimondása az jelenti, hogy ha 15 nap alatt 40 száza- lékon alul kerül a még be nem

hajtott adóhátralék, akkor a fe- lelősség elvét nem érvényesítik senkivel szemben. Evvel tehát a behajtó hatóságra pressziót gya- korolnak, hogy szorgalmasabban dolgozzék.

A 40 százalékos alapskálát ugy- állapítják meg, hogy minden köz- ségben ki szokták venni a 10 legnagyobb adózót s ezek adó- teljesítménye nem számít bele a 40 százalékos alapvéghatárba.

Major pénzügyigazgató előadta még, hogy Bácskában az a hely- zet alakult ki, hogy leginkább novemberben fizetik az adót, már pedig a gazdák, illetve a lakos- ság még nem adta el a bort és a kukoricát. Egyébként is a köz- munkahát- rálék fizetés. Utalt arra, hogy a

NE DOBJA EL

az üres cipőkrémdobozokat, mert

ingyen kap

1 tele doboz

eredeti angol recept alapján ké- szült, ezidőszert legjobb

„VESTA“ cipőpasztát

6 üres „VESTA“ dobozért ott, ahol azokat vásárolta.

KAPHATÓ:

Drogériákban

és bórkereskedésekben:

Apolló drogéria: Szentes Imre

Preisz Béla

Sziebert Károly

Weidinger Lajos

Engelmann József

bórkereskedésben.

Fűszer-

nagykereskedésekben.

Fischhof Samu

Gludovác Ferenc utóda

Fűszer-

és csemegeüzletekben:

A Mi boltunk r. t.

Papp János

Antal Lajos

Rönsfeld Ákos

Benczák Béla

Rabata József

új. Bagócky Sándor

Róth Mátyás

új. Cserba György

Somorjay Ferenc

Klein és Stráhl

Szalay Andor

Kovalevics József

Sámul Anna utóda

Magáth Lajos

új. Wálshin Géza

Maschankzer Miksa

őzv. Witzthum Károlyné

Nagy Béla

Saját érdekében kérje mindenütt

Képviselő Baján Molnár József úgn

hormány nem kertesfogásból han- goztatta az adóleszállítást, mert alaposan leszámította azt.

Dr. Szabovijevits Dusan alis- pán szerint az idén 150 ezer pengővel kevesebb a pótdó Bácskában, ami zavart okozott a községek költségvetéseinek meg- állapításánál. Az alispán csatlá- kozott a felelősség kimondásához. Rosenberg Mátyás: Katasztró- fálisan rossz volt a kukoricatermés.

Körmendy Péter: A lakosság- nak se kukoricája, se bora, de még krumplicja sincs.

Rosenberg Mátyás: A nyáron Nagybaracsán, Dávodon és Bát- monostoron jártam: az országban nincs még egy olyan szegény község, mint ez a három. Ellen- zem a felelősség kimondását.

Major p. ú. ig. és az alispán szerint már csak azért is ki kell mondani a felelősséget, mert így legalább egyesek mégis fizetni fognak.

Rosenberg: Mindenesetre méltányosságot kérek!

A pénzügyigazgató ezt a bizott- ság ülésén megígérte, de hogy a valóságban mi lesz, azt majd meglátjuk.

Szutrély Lipót is méltányossá- got kér.

A városi közigazgatási bizott- sági ülésen Major pénzügyigaz- gató szintén felhozta a felelősség kérdését a be nem hajtott adók miatt s bár az adóhátralék nem folyt be abban a mértékben, mint ahogyan a rendelet az előírja, de reméltető, hogy majd nagyobb hátralék folyik be azért ebben a hónapban még eltekint a fele- lősség kimondásától.

HIRDESSEN

A FÜGGETLEN MAGYARSÁGBAN

MOZIKIRADO

Szerkeszti és kiadja: SZILÁGYI GYÖRGY. — Az Uránia és Corso mozik értesítője.

Kísérje figyelemmel az e heti műsorujdonságunkat, a szezon legnagyobb sikerű filmjeit hozzuk egymásután.

Uránia.

Csak 1 napig November 23. Csak 1 napig szerdán

Conrad Veidt

és
John Barrymore
első amerikai hírnök

MÁGLYA ÉS ÉLET.

Egy középkori költő regénye 10 felvonásban.
Burleszk, Utazási filmek és Híradók.

Az európai és amerikai filmgyártási versengésnek igen érdekes és különleges illusztrációja az a film, amelyet szerdán mutat be az URÁNIA. Conrad Veidtet, a németek legkiválóbb filmszínészgyémántját, igen magas gázsival kihívták Amerikába, ahol az United Artists szerződtette egy szerepre. A Máglya és élet a címe ennek a filmnek, amelyben John Barrymore játssza a főszerepet és Conrad Veidt csak második szerepet kapott. Hogy Conrad Veidt ebből a második szerepből is valóban nagyszerű alakítást, elsőrangú szerepet faragott, az a nagy művész tehetségét és ősművészetét jellemzi.

A film ezzel a két főszereplővel, akik mindegyike legjavát adja tudásának és művészetének, a legszebb és legpazarabb attrakciók közé tartozik, az természetes. A középkori Páris csodálatos szépségében elevenedik meg ebben a filmben, amely mellett egy első perctől az utolsóig rendkívül izgalmas és érdekes drámát ad. Csupa művészet és érdekesség az egész film, amelyre vonatkozólag csak egy megjegyzést kell tennünk. Ritkán foglalkozunk a feliratokkal, azonban az a szervezett harc, amelyet a hírlapírók és írók indítottak a filmdramaturgok ellen, arra készlet bennünket, hogy e filmnél, amely minden nézőt magával ragad, megemlítsük, hogy Lakatos László írta a feliratokat és e feliratokkal sikerülten bizonyítja be, hogy a jó újságíró jó filmdramaturg.

Uránia.

26 November 26 SZOMBATON 26

Csak 1 napig Csak 1 napig

Fanamet film

Az idei szezon legragyogóbb műsora

Diadalmas férfi

Egy nemzet bálványa.
Szenzációs filmregény 10 felv. Főszerepben

John Gilbert

Eleanor Boardman és Roy D'Arcy.

Kiegészítő:

Férfi csapda

Vigjáték 10 felvonásban. — Főszerepben:

Clara Bow és Ernest Torance.

John Gilbert ezúttal ismét egyéniségének megfelelő filmszerepet kapott.

XVIII. Lajos francia király udvarában játszódik le e pazar kiállítású filmregény.

Chatellerand gróf megkéri a király rokonának Roxalanne de Lavedan kezét, de kosarat kap.

Amikor hódításairól híres Bardelyis (John Gilbert) ezt megtudja, fogadást ajánl a grófnak, hogy 3 hónap múlva felesége lesz a leány.

Rendkívül sok kaland és merész párbajozás után fogadását tényleg megnyeri. A film oly pazar kiállításba kerül a közönség elé, hogy nem tudja, mit bámuljon meg, a fényes rendezést, avagy a csodás művészi játékot, amit John Gilbert nyújt.

Uránia.

November 27., vasárnap
a filmek filmje

LILIAN GISH

a Fehér apáca, a Bajazzók világhírű főszereplőjének ezidei első filmje

A SKARLÁT BETŰ

Tüneményes kiállítású filmregény 16 felv.
Férfi főszereplő:

Lars Hanson.

Burleszk és Híradó
kiegészítések.

Lilian Gish a mozi közönség régi kedvence. Első filmje az „Út a boldogság felé”, majd a „Fehér apáca” oly népszerűséget szerzett neki, aminő kevés művésznőnek jutott.

Eme új filmjét európai rendező Viktor Sjöström rendezte, mely munkával ismét bebizonyította, hogy tud a közönségre hatni. Tudja a közönséget igazán őszintén megráztatni. Lilian Gish a skarlátbetűfilmben egy szegény árvaleányt játszik, akit akarata ellenére férjhez kényszerítenek, de az esküvő után nyomokban eltűnik.

Uj Amerikába vándorol, ahol a szenvedések minden kálváriáját végig járja, megalázzák, megbélyegzik, megkövezik csak azért, mert nem hajlandó feláldozni azt a férfit, akit szeret.

A férfi főszerepet Lars Hanson ez a végtelenül szimpatikus férfi játssza és együttesük egy oly páratlan szép előadást produkál, aminőt csak olyan művész pár, mint Lilian Gish és Lars Hanson tud nyújtani.

E tüneményes film előadását két igen sikertű burleszk vezet be az Uránia vasárnapi előadásán.

Jön December 3. Jön

LILY
DAMITA

HARRY
LIEDTKE

Utolsó Éjszaka

Casanova

az új Mosjoukin film.

Minden színésznek — ha valóban művész — elérkezik a divatja, a népszerűség korszaka. Budapest különösen kitűnik abban, hogy egy-egy szezonban szárnyára kap egy filmszínészt, vagy filmszínésznőt és akkor hódolata minden jelével elhallmossa. Az idei szezonban, úgy látszik, Mosjoukin Ivan az az attrakciós művész, akinek népszerűsége dominál mindenkinek felett. A Lyon Lea nagy sikere, azután a személyes megjelenés örökké érvényes varázsa és végül e héten tromfként a Casanova bemutatója, Budapest közönsége előtt teljessé tették Mosjoukin Ivan népszerűségét és kedvességét.

A Casanova bemutatója a siker maximumát hozta a Phöbus-filmnek és a Forum színháznak. A Lyon Lea sikere után azt hittük, hogy Mosjoukin sikerének fokozása már nem lehet, de a Casanova bebizonyította. És a siker épp olyan jogosult, mint Mosjoukin minden eddigi filmjénél. Eredeti felfogása, ahogy Casanovát elibénk állítja, sokszínű és sokrétű alakítása, amely mögött csodálatos gazdagsággal érvényesültek a kiállítás pazar attrakciói és a rendezés mesteri finomságai a Casanovát az idény egyik legkimagaslóbb filmjévé emelik.

A Casanovának, amely a legnagyobb erkölcsi és anyagi siker jegyében indul utnak, rövidesen Baján is másorra kerül.

Bürokrácia.

A németországi vigalmi-adó bonyolult rendszere hozta magával a következő esetet: A közigazgatási Ufa-színházban a zenekar Emánuel Bach „Hamlet”-nyitányát játszotta. Erre egy adóhivatalnok figyelmeztette az igazgatót, hogy adót fog fizetni, ha a nyitányt játsszák. A zenemű tízenkét percig tart, a heti hirdató hat percig az egész előadás 120 percig. Már pedig adó alá esik az előadás, ha a mellékprogram a játékidőnek 10%-ánál többet vesz igénybe. A szomorujáték nyitányát el kellett hagynia, hogy ki kerüljék a vigalmi-adót.

IVAN MOSJOUKIN

CORSO MOZI.

A könnyek és tapsok, a mosolygó és nedves szemek filmje

AMERIKA

Éposz a szerelemlről és szabadságról 12 felv.

Rendezte: D. W. GRIFFITH.

Főszerepben:

Neil Hamilton
Carol Dempster
Lionel Barrymore.

Bemutatója:

nov. 24., csütörtökön.

Corso mozi.

A vidámság, az izgalom filmjei

Hivatlan vendégek

Vigjáték 8 felvonásban. — Főszerepben:

Georg O'Brien.

Halálbarlang

Vadnyugati történet 7 felvonásban.

Főszerepben:

Buck Jones

nov. hó 27., vasárnap.

A Programm.

3 honvéd nézegeti a Corso mozi kirakataiban elhelyezett Tom Mix bravuros fotóit. Szeretnének bemenni és olvasgatják pénzüket, de az sehogy sem stimmel. Olvassák a helyárakat, Páholy 130, Zsölyve, Támlás, Körszék stb. mind drága, végre a plakáton meglátják: Programm 10 fill. Felragyog az arcuk, sietnek a pénztárhoz és hangosan mondják kérek egy programot!

Előzetes jelentés.

Az Uránia máltó akar lenni közönségéhez és e hónapot a szezon legnagyobb filmjével zárja le.

Nov. 30., szerdán Dec. 1., csütörtökön
kivételesen 2 napig mutatja be

Bródy Sándor örökbecsű
színművét
LION LEA

10 felvonásos gyönyörű filmregényt. — Főszerepben:
Iván Mosjoukin és Mary Philbin.

MARY PHILBIN

Lily Damita kezét megkérte egy német herceg!

Berlint ismét egy pikáns udvari pletyka foglalkoztatja. Csak a napokban adtak hirt a lapok róla, hogy a volt német császár nővére férjhez megy egy orosz emigránshoz és művészi körökben máris sokat pertraktálják a hirt, hogy Lily Damita a legszebb filmszínésznő, aki születésére nézve francia ugyan, de már régen Berlinben él, megjegyzi magát az egyik német fejedelemség volt uralkodó hercegével.

Szenzációja a dolognak, hogy a herceg, aki nagy filmbarát, azon a banketten ismerkedett meg a szépséges Lily Damitával, melyet az »Utolsó éjszaka« című film nagyszerű bemutatója alkalmából rendeztek s a film éppen egy királyi udvarban lezajló szerelmi regényt visz a vászonra. Lily Damita egy hercegnőt játszik a filmen arisztokratikus finomsággal és fensőbbéges művészettel és a német herceg, csak válogatásból lefejezését várja, hogy a művésznőt oltár elé vezesse.

Lily Damita világsikerű filmjének, az »Utolsó éjszakának« premierje egyébként a jövő héten lesz Baján.

Csak felnőttek nézhetik meg a LYON LEA!

Bródy Sándor gigantikus erejű drámáját az illetékes hatóságok rendelkezése folytán csak azok nézhetik meg, akik már 16-ik életévüket betöltötték. Így Baja lakosságának háromnegyed része állapítja meg, hogy

1. a magyar író zsenije,
2. az amerikai filmtéchnika,
3. Ivan Mosjoukine,
4. Mary Philbin

alakítása milyen csodálatos harmóniában olvadnak össze e művészi tökéletességű filmben, amelyet kizárólag az Uránia mutat be november 30., december 1-én.

Nem lehet tudni.

Egyik jeles német filmszínész nehezen tűrte a filmrendező okvetetlenkedéseit. A szerződés szigorú szabályai azonban fogva tartották. Amikor aztán egy számarat is állítottak be a filmbe, a színész mindannyiszor, ha a számmal találkozott, mélyen bókolt. A kollegák végre megkérdezték, hogy miért tanusít oly nagy tiszteletet a számarat iránt. A művész a rendezőre sandítva felelt:

— Kérlek, nem lehessen tudni... Már annyi számarból lett rendező...

Schön és Bajai szénnagykereskedők

BAJA. Iroda Haynald ucca 13. Telefon 26. — D. G. T. Pécsi kőszénbányák képviselője.
Szeresse be már most még olcsóbb áron téli fűtőanyag szükségletét! Kérje mindent az általunk képviselt „Bécsi gázgyári diókokszot” és Myslovitz vagy Max I.-a porosz szobafűtőszemeket.
Transzitó raktár Baja-Dunaparton.):-:-(Saját teherautó.

HIREK.

Szombaton hangversenyt rendez a Bajai Daloskör Baján.

A Bajai Daloskör nov. 6-án, a Budapesten a Vigadóban nov. 28-ikán az elsődíjas dalárdák által rendezendő dalhangverseny költségeinek és készíadásainak fedezésére hangversenyt rendez a Nemzeti Szálló dísztermében este nyolc órai kezdettel, amelyen a dalárda által előadandó számokon kívül még a következő programot nyújtja a közönségnek. Dr. Schmidt Géza hegedűművész, Hubay tanítványa előadja Corini: La Folia, Kreuzler: Liebes Freund, Hubay: Csárdajelenet, Ambrózia: Cansonetta című hegedű szerzeményeit. A hegedű számokat Herr György zeneszerző kísérő zongorán. Az estélyen még szerepelni fog Graaug Antónia urasszony is, a város jónévi zongora művésze is néhány számmal. Előre is felhívjuk a közönség figyelmét az abszolút művészi színvonalu estélyre.

— **A pécsi fodrászsegédek visszatértek a borra-
való rendszerhez.** A napokban a pécsi fodrászsegédek átiratban kérték munkaadóiktól a borra-
való rendszer visszaállítását. Ezt a kívánságukat a nehéz gazdasági viszonyokkal indokolják meg. Bár a borra-
való elfogadása már eddig is rendszer volt, most a munkaadók is tekintettel arra, hogy ma nincsenek abban a helyzetben, hogy alkalmazottaik helyzetén segíthetnének, így hozzájárulnak a borra-
való rendszer visszaállításához.

— **Foiamórségi lögyakorlat.** November hó 22 és 23 án délelőtt 8 órától 12 óráig a Rézeti Dunaág által határolt területen ágyulógyakorlatot fog tartani a foiamórség. Ezen terület az édeselt rendőrhatalóság által ezen időben ki lesz írtve és el lesz zárva.

— **Két napi mosást egy nap alatt végzek Radion-nal.** Garantálom, hogy a mosással meg lesznek elégedve. Bisztriczky Istvánné Baja, Sporttelep melletti új ház.

— **Molnár, ruhákat vegyileg művészi eszen fest, tisztít.** Plüssirozás és gouvverozás 3-4 óra alatt. Gallérok és kézelők hófehérre és tükörfényesre tisztítottak. Üzlet Baján, Erzsébet királyné u. 16. Főútlelet Szekszárd, Kaszinó bazár. Ezüst éremmel kitüntetve.

— **Megbízható mosónő** vagyok, több házamra tudok hivatalozni, ahol „RADION” mosást vállaltam. Fele idő alatt végzem a mosást. Kiss Györgyné Baja, Zrínyi Miklós ucca 50.

— **Singer varrógépek** kizárólag nálunk kaphatók! Singer varrógép részv. társ.

— **x Ázsia, Amerika és Afrika őserdőiben,** a tavak és nagy folyamok s partjain vannak fák és bokrok, amelyeknek levele, kérge és gyantája valóságos csodás hatású. A vad törzsek papjai és varázslói a természeti kincsekkel gyógyítják a benszültötteket. Ezeknek a titkait sikerült az ott járt európaiaknak ellesni és az orvostudomány ily módon jutott hozzá rendkívül sok értékes gyógyanyaghoz. Az exotikus világ ritka növényi alkatrészeiből készült a Krieger-féle Reparátor is, a reuma kórszövő, cauz, bevált gyógyszer. A Krieger-féle Reparátor ára 1 P 60 fillér, minden patikában kapható, de csak eredeti csomagolásban, az ismert védjeggyel. Főraktár: Krieger gyógyszerár, Budapest, VIII/32 Calvin tér (Baross ucca sarok.)

— **x Anya és csecsemő fehérneműjét Radion mosószerezrel mossa.** Hygienikus, gyors, kényelmes mosás és dörzsölés munka nélkül hófehér fehérneműt ad. Kóros és a fehérneműt nem rongálja.

Ismét divat lett a női fűző.

Ez csak a hölgyeket érdekli.

A divat minden szélsősége és változatossága mellett örök probléma marad a hölgyek karcusága. Régi jó időkben szinte vaspáncélszerű fűzőkkel erősztelték ki a karcuságot, ami természetesen az egészség rovására ment. Hiába volt az orvosok állásfoglalása, a mindenható divatnak kellett jönni, hogy az egészségtelen és izléstelen fűzőt eldöppörje. Most a legnagyobb meglepetéssel értesülünk, hogy a fűző önkéntes feléledt poraiból s a legfontos segédeszközé lett a női karcuság előidézésének.

Csak hogy az új fűző elsősorban a női egészség érdekében szolgálja nincs benne semmi páncélszerű, lágyan simul az alakhoz; a deformációkat művészi ügyességgel tünteti el; kezet fogott az orvos és a toalettművész, hogy a

Patkány, egér, mezelegérintő

„RATINOL”

Biztos hatású. Szigorúan tudományos alapokon áll. Mas átlatra, emberre artimatlan. Svab, osotány, ruszn stb. Irtószerek. Neplárban utánvétellel szállítja.

Ratinol Laboratórium
Budapest, VII, Murányi ucca 36.

Különböző egészségi és sportfűzőkkel tökéletesen érvényesítse az ideális női idomokat.

Az ideális női fűző megteremtője Kirschner Zsigmondné specialista, kinek helyi képviselője Majtinszky Lajos.

MEGNYILT

„Pompadour”

Kozmetikai intézet
Kossuth Lajos ucca 1. sz.

A legmodernebb arcápolás párisi módszer szerint — Hajszálak végleges eltávolítása villanyáttal — Az összes szépéghibák kezelése — Várállás villanymassage — Radion kezelés.

Olcsó bérletrendszer.

SPORT.

Posztógyár — Bácska 5.2

A tul erélyesen, szinte sportszerűtlenséggel játszó Posztógyár nehezen győz az alakuló félben levő fiatal Bácska játékosai ellen. Bácska kapuvédője egy kapujára lött labdát bravurosan véd, mire egy csatár úgy bele rohan, hogy Guba súlyosan megsérül a szemén és ezzel megvan peccéltve a Bácska sorsa: Jó formát mutatott Flitner és Franci, új formát mutatott Heiszki, aki egy vele együtt véletlenül a földre eső játékosba brutálisan belerugott és meg is pofozta, mire a bíró helytelenül bólint. Bíró Kazal (princ) félidő 2—1.

Közelednek az ünnepek,

amikorra szebb, jobb és hasznosabb ajándékkal nem lepheti meg hozzátartozóit, mint

csillárral, állólámpával, falikarral, villamos fűtőtestekkel, porszívóval.

Villanyvilágítási és erőátviteli esengő, házi telefon berendezések készítését garanciával vállaljuk.

Salamon és Komlós

hat. eng. elektrotechnikai vállalat, csillár-, bronz- és fémárnygyár. — Baja, Vörösmarthy Mihály ucca 3. sz. — Telefon 157.

Fűzők

mérték után már 24 P-től

a legmodernebb kivitelben.
Kapható **Eliásné JAKAB ESZTI** fűzőszalonjában **Munkácsy Mihály ucca 4 sz.** (Ist. Aggokháza).
HASKÖTŐK orvosi rendeletre, MELLTARTÓK, HARISNYATARTÓK,

Staufer

deboxos ementháli a legjobb.
Kapható mindenhol!
Főlerakat:
Krausz Testvérek Utódánál.

Tégla legolcsóbban

Rosenthal Samu és Fiai Mohács, Délmagyarország legnagyobb téglagyárának a bácsmezei egyedárusítójánál

Pollák József

fakereskedőnél kapható.

Nyugdíjas tanítónő

polgári és elemi iskolai magánvizsgára előkészít, a é m e t nyelvre jó eredménnyel, legújabb módszer szerint (felvételtel és) tanít. Cím a kiadóban.

Egy 8 lyukas zöld színű nickelezett

ZEPHIR

kályha eladó.

Türr István ucca 5. szám.

FIGYELEM.

Kirschner-féle egészen jókarban lévő famegmunkáló gépek a hozzávaló különféle szerzők. Azonkívül, állítható csapágycsák, 40 mm. transzmissziók szíjjakkal, 4-es szívógázmotor, vasvágó fűrész-gép és csiszológép

eladók.

BECK ANTAL
Baja, Rókus ucca 17.

Építőmesterek és építetők figyelmébe!

Szabadalmazott **Terrenol-pala** a világ legjobb tetőfedőanyaga

fagyálló, tűzálló, vízhatlan állandó raktár és egyedárusítóhely

POLLÁK JÓZSEF butorgyárosnál, **BAJA**.

Városi iroda: Kossuth ucca 23.

Fatelepe: Budapesti út 4.

Telefon számok: 184, 235 és 104.

Cement, cserép, kátránypapír, deszka és épületfa olcsó áron nagy választékban

POLLÁK fakeskedésben

November 21-től nov. 28-ig reggel 10 óráig

Dr. Makray László és Gyarmati Emil gyógyszerész pártkaja tart **éjjeli szolgálatot.**

Az ügyeletes gyógyszerészár vasárnap délután is nyitva áll a közbiztonság rendelkezésére.

Villamos világítási és erőátviteli

berendezéseket legolesőbban, szakszerű és izléses kivitelben készíti

Bohner és Társai

Hatóságilag engedélyezett elektrotechnikai vállalata

Baja, Erzsébet kir. u. 6. — Telefon: 256.

Csillárokgyári raktára.

Megtekinthető vételkényszer nélkül. — A költségvetés, szakszerű felvilágosítások díjtalanok.

Értesítés!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni n. é. közönséget, hogy ujonnan nyílt és a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

éttermemet

megnyitottam, hol kitűnő házi étkezés kapható. Délelőtti zóna-reggeli. menü-rendszer, valamint havi előfizetésre étkezőket elvállalok.

Legelőzékenyebb kiszolgálásról, kitűnő ételek és italokról már előre is biztosítom kedves vendégeimet. További szíves pártfogást kér

Hechtl Géza
vendéglős.

Telefon 280 Erzsébet kir. u. 38.

Ha családját tuberkulóziától meg akarja védeni, úgy oxvetlen

vásároljon **Utrynál** acélsodrony-, kókusz-, gyékényiábtörőket, mely azép, olcsó és a lábdefti kímélt

Tisztelt vevőink figyelmébe ajánljuk most érkezett makói petrezselyem, sárgarépa, nemesített édes torma, tavaszálló fokhagyma, őszi nagy dughagyma, vörshagyma készleteinket, összes zöldség- és hagymaneműinket makói kertészekből szereztük be. Ella és Rózsa burgonyát, fehér keményfajú káposztát raktár-ról szállítunk.

STEIN terménykereskedő.
Patak ucca 7. szám.

VILLANY SZERELÉS

vasalók vizforraló tej-, tea és kávéfőzők kenyérpíró porszívó és padikéféltő-gép, háztartási viz-nyitnyu, háztartási mosógép, enyvfőző asztalosok és könszűkítők számára, Siemens-AOG és Brown-Boveri motorok. Csillárgyári lerakat.

RÁDIÓ-LABOR-TÓRIUM

gépek készítése a 64 663 és 88 993 sz. magyar szabadalmak alapján. — (Telefunken Licenc) javítás, átépítés, antennaszere és. Bármely gyártmányú rádiógép, tartorák gyári áron. Állandó nagy raktár a legjobb hangszórókból.

BRUSZT JÓZSEF
okl. gépészmérnök, elektrotechnikai és műszaki v. lalata
Baja, Szent István tér 4 — Tel 255.

Itt az alkalom,

hogy mindenképpen megvásárolja az alkalmat

16 pengőért acélsodrony ágybetétet

rendelhesen rá un. mely olcsó és tartós, sz. g. és feregmentes, enni-fogyó egészséges. Az ágy helméretének beállítására ut. n. gyorsan és pontosan szabályozható a készítő

Utry Pál F. ai
Telefon 280. Erzsébet kir. u. 38.

Wolfner

világhírű gépszijgyár

kizárólagos képviselőt Bácsbodrog vármegyére átvetttem.

Raktáron tartok és azonnal szállíthatok minden méretű gépsziját. Ipartelepek és malmok figyelmébe ajánlom ezen gyár „AERO” gépsziját, mely minden teherviselésre megfelel. Eredeti „DUFOIR” szitaszövevek minden méretben szintén raktáron.

Salamon Sándor

gépgyára, gép- és műszaki kereskedése, Baja.
Telefon 157.

SINGER
varrógép
REG BEVÁLT JÓ MINŐSÉGBEN
Kedvező fizetési feltételek
SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BAJA,
Erzsébet királyné ucca 10.

Könnyű, törhetetlen, viharálló, fagy, viz és tűzmentes a valódi **Hatschek-féle Eternit.**

Javításmentes az **ETERNIT** háztető.

Kapható:
Kizárólag **Goldschmidt Lajos** fatelepén, Baja, Sugovica part

Allandóan friss fenyő minden méretben nagy választékban sugovicai raktárcmon szerezhető be. Kedvező fizetési feltételek. Díjtalan költségvetés. Azonnal szállítható.

(Nyomatott a Corvin-nyomda győresajóján Baján, (Rudor Károly.)